

ara

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

Hissi- ja esteettömyys- seminaari 17.11.2016 Oulu

Hissi - Esteetön Suomi 2017
Hankepäällikkö Tapio Kallioinen
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA

Taustaa ja tavoitteita

- Vuoteen 2030 mennessä tarvitaan miljoona esteetöntä ja turvallista asuntoa.
- Tällä hetkellä Suomen asuntokannasta esteettömiä asuntoja on noin 300 000.
- Tavoitteena on mahdollistaa asuminen omassa kodissa mm. hissien jälkiasennuksilla ja esteettömyyskorjausten lisäämisellä.

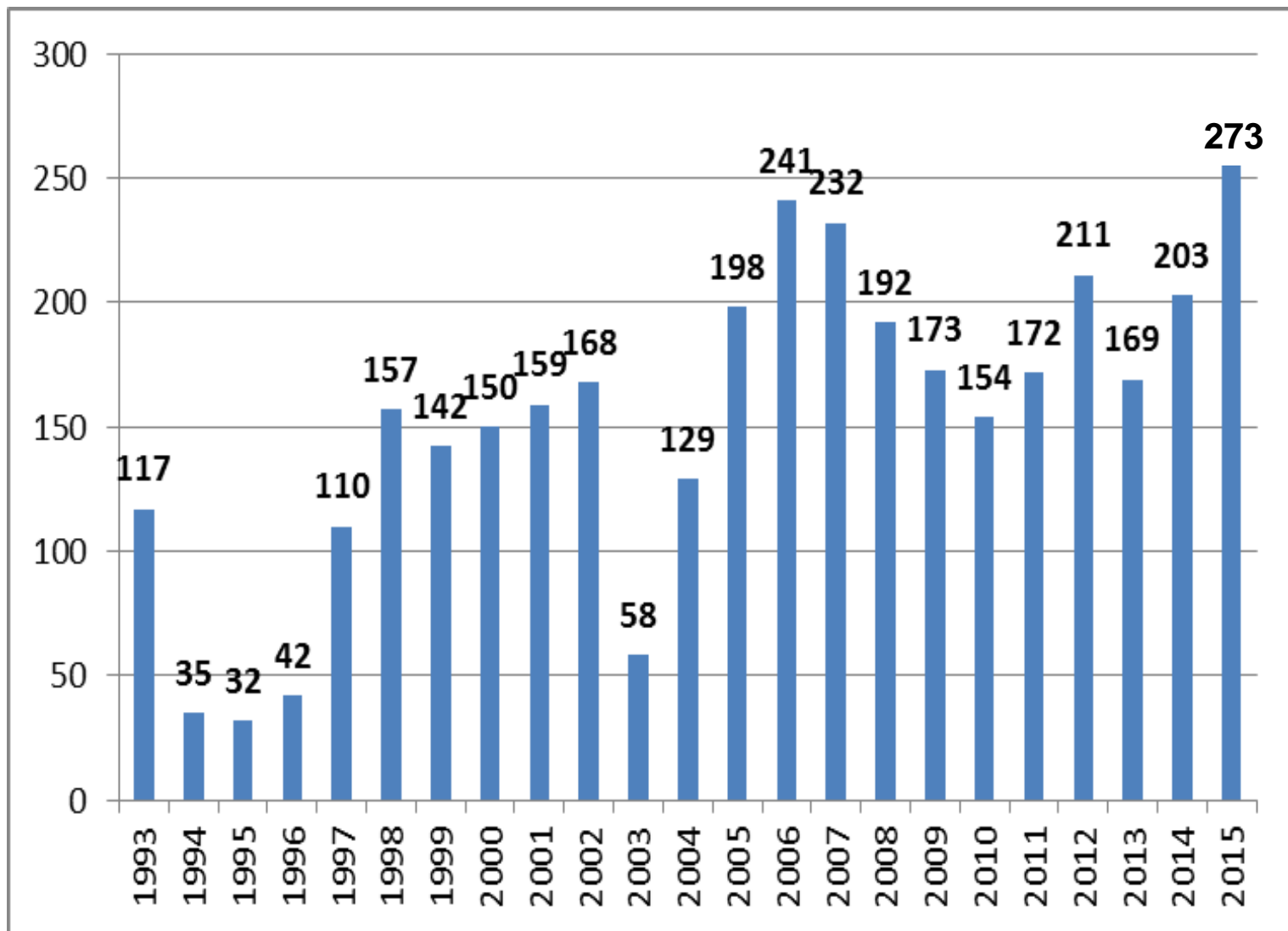
Maakunnalliset tavoitteet projektin käynnistyessä 2012

Taulukko: Vesa Ijäs, 2012							2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	
				Hissittömät asuinkerrostalot			200	25 %	50 %	75 %	100 %	125 %	150 %	
	Maakunta	Asukkaat	Keskus	ARA	ASOY	Yht	%	250	300	350	400	450	500	Yht.
1	Keski-Pohjanmaa	68 440	Kokkola	53	105	158	0,9	2	3	3	4	4	5	21
2	Kainuu	81 751	Kajaani	104	208	312	1,9	5	6	7	7	8	9	42
3	Etelä-Pohjanmaa	193 828	Seinäjoki	107	211	318	1,9	5	6	7	8	9	10	43
4	Kanta-Häme	174 833	Hämeenlinna	147	294	441	2,6	7	8	9	11	12	13	60
5	Satakunta	226 740	Pori	155	310	465	2,8	7	8	10	11	13	14	63
6	Pohjanmaa	178 117	Vaasa	183	366	549	3,3	8	10	12	13	15	16	74
7	Pohjois-Karjala	165 747	Joensuu	207	413	620	3,7	9	11	13	15	17	19	84
8	Etelä-Karjala	133 371	Lappeenranta	211	422	633	3,8	9	11	13	15	17	19	85
9	Lappi	183 348	Rovaniemi	218	436	654	3,9	10	12	14	16	18	20	88
10	Kymenlaakso	186 226	Kouvola	220	439	659	4,0	10	12	14	16	18	20	89
11	Etelä-Savo	154 359	Mikkeli	233	466	699	4,2	10	13	15	17	19	21	94
12	Päijät-Häme	201 930	Lahti	234	465	699	4,2	10	13	15	17	19	21	94
13	Keski-Suomi	273 561	Jyväskylä	254	505	759	4,6	11	14	16	18	20	23	102
14	Pohjois-Pohjanmaa	395 922	Oulu	262	522	784	4,7	12	14	16	19	21	24	106
15	Pohjois-Savo	247 628	Kuopio	318	633	951	5,7	14	17	20	23	26	29	128
16	Varsinais-Suomi	465 544	Turku	341	678	1019	6,1	15	18	21	24	28	31	138
17	Pirkanmaa	488 821	Tampere	471	928	1399	8,4	21	25	29	34	38	42	189
18	Uusimaa	1 539 152	Helsinki	1861	3688	5549	33,3	83	100	117	133	150	166	749
				5579	11089	16668	100,0	250	300	350	400	450	500	2250

ara

3500 hissiä jälkiasennettu ARAn tuella vuosina 1993-2015

(1993-2002 tukivaraukset ja 2003-2015 tukipäätökset)

Paikallisten hissityöryhmien rooli

- Maakuntien keskuskaupunkeihin perustettujen paikallisten (17) hissityöryhmien tavoitteena on neuvoa jälkiasennushissien hankevaiheissa sekä välittää tietoa esteettömyyskorjausten hyödyistä etenkin asunto-osakeyhtiöille sekä kaupunkien ja kuntien vuokratotaloyhtiöille.

Hissityöryhmien jäsenet

- Hissityöryhmän puheenjohtajana toimii pääsääntöisesti kaupungin asuntotoimesta vastaava henkilö, vuokrataloyhtiön toimitusjohtaja tai kaupungin johdon nimeämä vastuuhenkilö esim. korjausneuvoja.

Hissityöryhmien jäsenet

- Jäsenenä rakennusvalvonnan edustaja, vammais- esteettömyys asiamies, paikallisen kiinteistöyhdistyksen toiminnanjohtaja sekä ammattisännöitsijä.
- Useissa hissityöryhmissä on mukana myös pelastuslaitoksen, so-te puolen ja VTKL:n edustaja.

*Hissityöryhmissä esille tulleita kehitystarpeita
(muutamia esimerkkejä)*

- *Taloyhtiölle soveltuva esteettömyysarviointimenetelmä on tarpeen.*
- **Tulos:**
- *KIPI-kortistoon esteettömyyden itsearviointilomake 12/2014*
- *Arviointimenetelmä tulossa 2017*

Hissityöryhmissä esille tulleita kehitystarpeita (muutamia esimerkkejä)

- *Kunnissa erilaisia käytäntöjä mm. poistumisteiden kaventamisessa.*
- **Tulos :**
Sovitaan paikallisesti .

ara

Hissihankkeen yhteydessä on tärkeää huomioida myös esteetön sisäänpääsy, esim. luiskat ja ulko-oven automatiikka .

ara

Hissihankkeessa on tärkeää myös toteuttaa esteetön sisäänpääsy, esim. luiskat ja ulko-oven automatiikka .

ara

ara

Kuluvan vuoden tilanne (17.11.2016)

- Vuodelle 2016 määrärahaa hissiavustuksiin on 14,0 + lisätalousarviossa myönnetty 10,0 milj. euroa, **yht. 24,0 milj. euroa.**
- Tällä hetkellä avustuksia ja varauksia myönnetty yht. 223 uuden hissien rakentamiseen (23,8 milj. euroa)
- Hakemuksia yhteensä yli 300:lle hissille
- Esteettömyysavustuksiin on varattu 1,5 milj. euroa (käytetty n. 1,3 milj)

Hissi - ja esteettömyysavustukset 1.1.2017

- Jälkiasennushissin rakentaminen, avustus on enintään 45 % hyväksytyistä kokonaiskustannuksista.
 - ❑ Avustetaan hissin rakentamista olemassa olevaan rakennukseen, porraskäytävään, jossa ei ole hissiä
 - ❑ Asuinrakennus, yli puolet neliöistä asuinkäytössä
 - ❑ **EI** avusteta hissin uusimista tai modernisointia (ml.pysähdystasojen lisäys esim. kellari ja ullakkokerrokseen)
- Muu liikuntaesteiden poistamiseksi tehtävä toimenpide, avustus enintään 45 %
 - ❑ Esim. luiskan rakentaminen, ulko-ovien automatisointi
- Avustusten myöntämisessä ARA kiinnittää jatkossa entistä enemmän huomiota esteettömyyteen kokonaisuutena

ara

Hissien jälkiasennus edennyt hyvin Seinäjoella ja Vaasassa

Valtio tukee hissien rakentamista vanhoihin taloihin jopa 50 prosentilla kustannuksista

JARI KARJANMAA

SEINÄJOKI Kerrostaloon jälkeinpäin asennettu hissi helpottaa ikäihmisten elämää omassa kodissaan. Maakunnallisesti Etelä-Pohjanmaa ja Pohjanmaa ovat tiedottaneet hissiavustuksista aktiivisesti taloyhtiöille. Tulokset ovat näkyneet myös käytännössä.

Näin sanoo Esteetön Suomi 2017 hankepäällikkö **Tapio Kallioltnen** Asumisen rahotus- ja kehittämiskeskuksesta. Ara tukee hissien rakentamista vanhoihin taloihin avustuksella, joka on enintään 50 prosenttia hyväksyttävistä kustannuksista.

Etenkin Vaasa saa Kallioisen kehut. Kaupunki on jo perustanut hissiryhmän, joka antaa voimaa paikalliseen toimintaan.

-Vaasa myöntää ARA:n tuen lisäksi 10 prosenttia kaupungin omasta pussista.

Vaasassa on asennettu vuosien 2003-2013 aikana 57 hissiä vanhoihin kerrostaloihin. Vuonna 2014 Ara antoi avustus- päätökset 12 hissille ja avustusvaraukset viidelle hissille.

Kallioisen mukaan myös Seinäjoki on kunnostautunut.

-Varsinaista hissiryhmää siellä ei vielä ole. Ammattilaiset ovat olleet kuitenkin asialla.

Asuntotoiminsihteeri **Mar-**

jo Hallisen mukaan Seinäjoen kaupunki ei avusta omista varoistaan hissien jälkiasennusta.

Kallioisen mukaan Seinäjoki-Lapua-Kurikka-alueelle Ara myönsi yhteensä kahdeksalle hissille avustusvarauksen viime vuonna.

-Seinäjoen kaupunkialueelle on tehty vuosina 2003-2013 jo 37 jälkiasennushissää, eli merkittävä määrä.

Aran tilastojen mukaan hissitömiä asuinkerrostaloja on Etelä-Pohjanmaalla ja Pohjanmaalla yhteensä noin 870.

Ikääntyneiden asumisen kehittä-

miso-ohjelmaan liittyy muitakin toimia kuin hissien rakentaminen.

-Tavoitteena on liikkumisen esteettömyys.

Ohjelma alkoi vuonna 2012. Seuraavina vuosina kaupunkiin alkoi syntyä hissiryhmiä, jotka neuvovat taloyhtiöitä.

Yhtiökokouksessa hissipäätöksen tekemiseen riittää Kallioisen mukaan määränemistöstä. Kustannuksen jyvityksessä sitä enemmän lankeaa maksettavaksi, mitä ylempänä osakas asuu.

-Jos taloyhtiö on hyvin hoidettu, ei ongelmia yleensä tule.

Tuoreiden tilastojen mukaan Ara teki viime vuonna 203 hissien avustuspäätöstä koko maahan.

-Varausjonossa on tällä hetkellä 179 hissiä.

Kallioisen mukaan tavoite on nostaa määrä 500 hissien vuositasolle vuoteen 2017 mennessä.

-On arvioitu, että hissien avulla vanhus voi halutessaan asua kotonaan 6-8 vuotta pidempään.

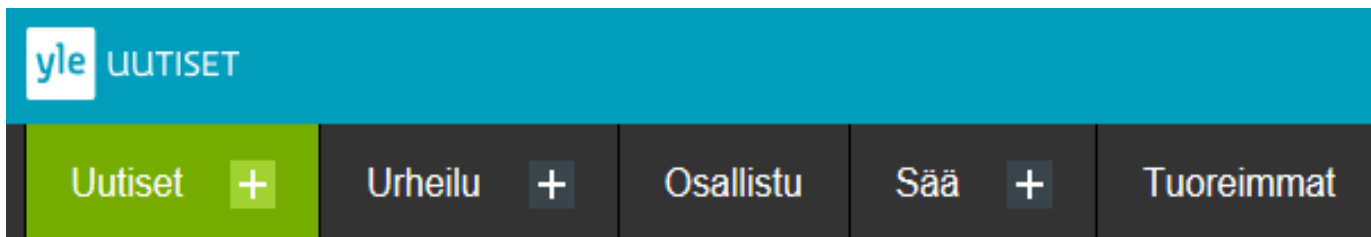
Kallioisen mukaan Suomessa on arviolta noin 42000 porraskäytävää ilman hissiä. Iäkkäille ihmisille ja apuvälineillä liikkuville henkilöille hissi on välttämättömyys. Lapsiperheet pääsevät hissillisissä taloissa lastenvaunujen kanssa helposti kotiovelle saakka.

Viime vuonna Ara jakoi avustusta hisseille kaikkiaan 20,1 miljoonaa euroa.

-Tuimme myös esteettömyyskorjauksia noin miljoonalla.

Tällä vuodelle Ara on varannut hisseille myös 20 miljoonaa. Pari miljoonaa on menossa erillisin esteettömyyskorjauksiin.

Myös osa kunnista avustaa hissien rakentamista omiin erillisiin avustuksiin. Oman kunnan avustusmahdollisuudet kannattaa selvittää heti hankkeen alkuvaiheessa.

UUTISET > TALOUS

Talous 7.3.2016 klo 18:49

Hissin rakentaminen vanhaan taloon helpottaa ikäihmisen arkea ja nostaa asunnon arvoa

Hissien rakentaminen vanhoihin kerrostaloihin on yleistynyt viime vuosina. Kuopion toistaiseksi suurimmassa hissiprojektissa 50-vuotiaaseen taloyhtiöön tulee seitsemän hissiä ja osa niistä on jo käytössä. Talon iäkkäät asukkaat ovat uudistuksesta innoissaan.

"Tuntuu kuin olisi saanut lottovoiton"

Lapualaiseen kerrostaloon tuli kolme hissiä nopeasti viime vuoden lopussa

JARI KARJANMAA

LAPUA Se jysähti kuin lottovoitto. Näin iloitsee toisessa kerroksessa asuva lapualainen **Aila Ikola**, kun hissi tulivat kolmen asuintalon taloon Lapuan keskustassa.

-En ole enää rappuja käyrtänyt.

Isännöitsijä **Jaakko Haavisto** toteaa, että kolmen rapun ja 24 huoneiston asunto-osakeyhtiö Turjanpellon asukkaiden keski-ikä huutelee noin 75 vuodesa. Talo valmistui vuonna 1975.

-Yhtiökokouksessa syyskuussa kaikki olivat yksimielisiä, että hissit laitetaan, Haavisto sanoo.

Päätöksen jälkeen työt etenivät ripeästi. Asukkaat pääsivät konevoimalla ylös ja alas jo joulukuun lopulla.

-Asiat olivat hyvin valmisteltu. Suurin juttu oli järjestää rahoitus kuntoon.

Hissien jälkiasennus ei ole halpaa puuhaa, mutta valtio auttaa. Lapuan kolmen hissin hintalappu nousee 650 000-680 000 euron paikkeille avaimet käteen -periaatteella. Hissien tekijöiden lisäksi talossa hääri toinen firma, joka asensi uudet portaat.

-Jokaisen rapun väen tarvitsi polstua evakkoon vain yhdeksi päiväksi. Aamulla piri lähtee ja illalla pääsi takaisin.

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus Ara antoi avustusta puolet kustannuksista. Lapuan kaupungilta ei irronnut euroakaan.

-Otinme 20 vuoden pankkilainan. Osa osakkaista maksaa oman osuutensa suoraan parisessa erässä ja muut pikkuhiljaa yhtiövastikkeissaan. Näissä voi pu-

Isännöitsijä Jaakko Haavisto ja toisen kerroksen asukas Aila Ikola iloitsevat, kun 40 vuotta vanha talo on saanut joka rappuunsa hissin. KUVA HEIKKI HAKANEN

hua kympeistä kuukaudessa.

Kolmannen kerroksen asukaille lankeivat suurimmat kustannukset. Ensimmäisen ker-

roksen väki pääsee vähimmällä. Pörrin vaikuttaa myös muun muassa huoneiston koko.

-Enimmillään joutuu itse maksamaan noin 15000 euroa

ja vähimmillään noin 1700 euroa.

Haavisto sanoo, että hissit korottavat asuntojen arvoa.

-Etenkin yläkerran asunto-

jen. Valkea sanoo, kuinka paljon.

Asuntoyhtiö oli kypsytellyt hissejä jo kymmenisen vuotta. Ha-

ve toteutui vihdoin, kun viranomaismääräykset helpottuivat.

Haavisto sanoo, että hissim sopivat sairaankuljetuksen kannottuoli ja myös pyörätuoli.

ara

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

Kiitos !

**Hankepäällikkö Tapio Kallioinen
Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus**

tapio.kallioinen@ara.fi

Twitter @TapioKallioinen